

Gündem

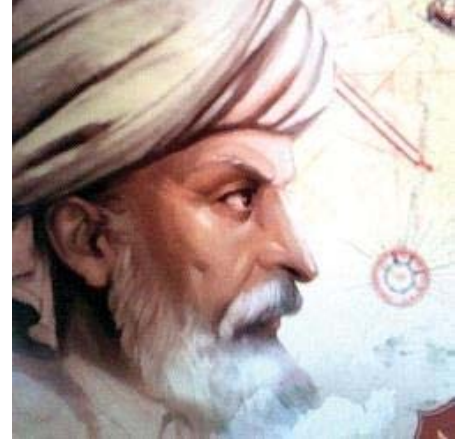
Evliya Çelebi kavgasına edebiyatçılardan tepki

Yöneten İhsan Yılmaz

Evliya Çelebi'nin ünlü Seyahatname'- sinin bazı bölümlerinin 'müstehcen' bulunduğu gerekçesiyle toplatıldığı iddiası kafaları karıştırdı. CHP bir soru önergesi ile konuyu TBMM'ye getirirken, Seyahatname'yi yayına hazırlayan Seyit Ali Kahraman, 'Çelebi'de müstehcen bölüm bulmak imkânsız' dedi. Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Haluk Akalın, 'Böyle bir şey kesinlikle yoktur' diye konuştu.

Sefa KAPLAN

ÖNÜMÜZDEKİ yıl UNESCO tarafından Evliya Çelebi Yılı olarak kabul edildi. Sebebi ise Çelebi'nin 400. doğum yılı olması. Avrupa Konseyi ise Çelebi'yi "21. Yüzyılda İnsanlığa Yön Veren En Önemli 20 Kişiden Biri" ilan etti. Ancak, bütün bunlara nazire yaparmış gibi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından "100 Temel Eser" listesine alınarak öğrencilere tavsiye edilen, "Evliya Çelebi Seyahatname'den Seçmeler (Metropol Yayınları)" isimli kitabın toplatılması istendi. İsteyen ise kitabı okullara tavsiye eden kurum yani Milli Eğitim Bakanlığı. Gerekçe ise inanılır gibi değil: Müstehcenlik.

Nasıl bulabilmişler

Yapı Kredi Yayınları için on ciltlik Seyahatname'yi Yücel Dağlı ile birlikte yayıma hazırlayan Seyit Ali Kahraman, "Müstehcenlik elbette kişiden kişiye değişir ama Evliya Çelebi'de müstehcen bir bölüm bulmak imkânsızdır. Gittiği ülkelerin kültürüyle ilgili bilgi verirken, 'Bilesiniz, sonra zor duruma düşmeyiniz diye yazıyorum, şöyle küfredeler...' der ki, bunlar da son derece masumdur. UNESCO'nun Evliya Çelebi yılı arifesinde yapılan bu işgüzarlık hakikaten hayret verici" dedi.

Saygısızlık

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Şükrü Haluk Akalın da, Evliya Çelebi'nin Seyahatname'sinde müstehcenlik aramanın mantıksız, bulmanın ise imkânsız olduğunu belirterek, bunun kültür değerlerimize yapılan saygısızlıkların yeni bir örneği olduğunu söyledi.

Seyahat ya Resulallah

Rivayet odur ki, Evliya Çelebi, bir gün rüyasında Hz. Muhammed'i görür ve "Şefaata ya Resulallah" diyecek yerde, heyecandan, "Seyahat ya Resulallah" der ve kendisine seyahat izni verilir. O da, başta İstanbul olmak üzere bütün bir Osmanlı coğrafyasını dolaşarak, gördüğü yerleri biraz mübalağalı bir biçimde de olsa tatlı tatlı anlatır. Bu yönüyle, bir 17. yüzyıl klsağı olan Seyahatname, hem bir edebiyat eseri, hem de tarih, dil, folklor, sanat tarihi, topoğrafya, dinler tarihi, tasavvuf tarihi ve yerel tarih araştırmacıları için temel bir kaynaktır.

İşte müstehcen denilen satırlar

İddiaya göre, Seyahatname'den Seçmeler kitabında şu satırlar müstehcen bulundu: "Sultan IV. Murat'ın huzuruna çıkarılan burnu olmayan çocuğun babası Hacı Envar'a çocuğun ana rahmine Kadir gecesi ya da bayram gecesi besmelesiz düşüp düşmediğini sordular. Babası, 'Vallahi, yiğitlik anımızda, kendimizden geçmiş vaziyette kurban bayramı gecesinde eşimle oynasırken, 'Bismillah' demek hatırıma gelmedi. Vücuduma bir titreme geldi. Biz de fazlaca kendimizden geçmiştiz. Sabahleyin de gönlümüz bitkin durumda bayram namazını kılmadım. İşte o gece eşim hamile kalmış." (sayfa 172)

1 Temmuz 2010